

Pita taale viyaandén nyéngaa

¹ Wuné Pita, Jisas Kraisna kundi kure yaakwa du, gunéké wa ani nyéngaa viyaatakawutékwa. Guné Jisas Kraisna jém̄baamba yaale, déku maama apa yate wandaka guna gwalepange yaasékatake yaange ye nak képmaamba tékwa du dakwa, gunéké wa viyaatakawutékwa. Guné Pontas, Galesia, Kapadosia, Esia, Bitinia, wani képmaat yaange ye wani képmaamba téngunénga gunéké wa viyaatakawutékwa. ² *Talimba nana aapa Got gunat wa wandén, guné déku du dakwa téngunéngé. Guné déku jém̄baamba yaalangunéngé mawulé yate wa talimba gunat wandén. Déku Yaamambi guna mawulémba wulaae téte wa wandén, guné yéku mawulé male vékute Jisas Kraisna kundi yé kun mba vékungunéngé. Jisas Krais gunéké kiyaandéka déku nyéki vaakwan, Gotna Yaamambi guna kapérandi mawulé kururémuké. Yandéka wa guné Jisas Kraisna du dakwa téngunéngwa. Téngunénga gunéké wa viyaatakawutékwa.

Got gunéké sémbéraa yate gunat yé kun yate, yé ku mawulé ras waak kwayéndu guné yé kun mba male téngunéngé, wa wuné dat waatakuwutékwa.

*Nané yé kun mba rapé kakan angwa Gotna
gayé mba*

* **1:2:** 2 Te 2:13; Ef 1:4-5; Hi 12:24

3-4 *Nané nana Néman Du Jisas Kraisna aapa Gotna yé ma kavérékngwak. Dé nanéké néma mawulé sémbéraa yandékwa. Yi wan wanana wa. Talimba Jisas Krais kiyaandéka Got wandéka wa nakapuk taamale waarapndén. Taamale waarapndéka wa wandén Got, nané kulé mawulé kéraae déku du dakwa rapékananéngé. Wandéka kulé mawulé kéraae Got nanat nakapuk kéraae kure yéndu déku gayémba rate yé kunmba rapé kamuké kaavérénangwa. Nané dale déku gayémba rate yé kunmba rapé kakanangwa apapu apapu. Katik lambiyakngé nané. Déku gayémba rate yéku mawulé male vékute yéku male rapé kakanangwa apapu apapu. Katik kiyaaké nané. Nané Gotna du dakwa wunga rapé kamuké wa kaavérénangwa. **5** *Guné guna mawulémba, “Got nana Néman Du wa,” naangunénga, wa dé mayé apa yate gunéké yé kunmba véndékwa. Guné déku gayét waare dale yé kunmba rapé kangunéngé wa yé kunmba véréndékwa. Jisas Krais waambule yaaké yakwa nyaa Got déku gayét waarénguna yaambu wakwasnyékandékwa. **6** *Guné dale yé kunmba rapé kamuké vékulakate, wa yéku mawulé vékute mawulé tawulé yangunéngwa. Guné ani képmaamba ayéláp sapak téngunénga wa asapéri kés pulak nak pulak kapérandi musé gunéké yaandén. Yaandéka guné kaangél kutngunéngwa. Wani kaangélké kapéremawulé vékuké yambak. Yéku mawulé ma vékungunék.

7 Guna mawulé apa ye yé kunmba

* **1:3-4:** 1 Pi 1:23; Kl 1:12
Hi 12:11; 1 Pi 5:10; Je 1:3

* **1:5:** Kl 3:3-4; Ap 20:32

* **1:6:**

tépékaandéngé, wa wani kapérandi musé gunéké yaandékwa. Wani kapérandi musé gunéké yaae dé guna mawulat wakwasnyéndékwa. Guné, “Got wan nana Néma Du wa,” naate, yéku kundi wangunéngá guna mawulé yékunmba dé to, kapuk papukundi wangunéngá guna mawulé sépélak dé to? Gol wan matu pulak musé wa. Wan apa yakwa yéku musé wa. Kukmba wani musé késkandékwa. Katik rapékaké dé. Guné Gorké yékunmba vékulakangunéngá guna mawulé yékunmba tékwan, wan yéku musé wa. Wani yéku musé wa golét taalékéran. Gol apa ye yékunmba randéngé wa yaamba tundakwa. Gunéké yaan kapérandi musé wan wani yaa pulak wa. Guna mawulé yakwe véché wa wani kapérandi musé gunéké yaandékwa. Guné Gorké yékunmba vékulakangunu kapérandi musé gunéké yaandu guna mawulé apa yate yékunmba tépékaakandékwa. Tépékaandu Jisas Krais waambule yaaké yakwa sapak Gotna du dakwa guna yéku mawulé bulte guna yé kavérékngandakwa.

⁸ *Guné Jisas Krais vékapuk wa guné baka déké néma mawulé yaréngunéngwa. Guné bu-la-a dé vékapuk ye wa baka déké yékunmba vékulakate wangunéngwa, “Jisas wan nanat yékun yandéngé Got wan du wa. Yi wan wanana wa.” Naate wa guné déké mawulé yate mawulé tawulé yasékéyakngunéngwa. Yate guna mawulé kundi waké yapatingunéngwa. Got wani yéku mawulé gunat kwayéndéka wa guné

* **1:8:** Jo 20:29

mawulé tawulé yasékéyakngunéngwa. **9** Guné wunga yangunéngwan, wan guné Jisas Kraiské yé kunmba vékulakangunénga, wa Got Setenna taambamba guné kéraandén. Guné Gotmba kulé mawulé kéraae apapu apapu dale yé kunmba rapékakangunéngwa.

10 Talimba Gotna yém̄ba kundi watan du kukmba yaaké yakwa muséké wa kundi wandarén. Got gunat yé kun yate kulé mawulé kwayéte, guné Setenna taambamba kéraamuké, wa kundi waténdarén. Wate wani muséké yé kunmba vékusékngé wa de apanjémba yandarén. Yate Got guné Setenna taambamba kéraaké yandékwangé yamba kutkale vékusékndakwe wa. **11** *Jisas Kraisna Yaamambi deku mawulémba wulaae téte det wandén, du nak apakangél kutndu Got kukmba wandu dé néma du rate du dakwa Setenna taambamba kéraaké yandékwangé. Wandaka de wani du apakangél kutnda sapakngé waak kutkale vékusékngé mawulé yandarén. Yate wa nyéngaaumba waakndarén. **12** *Gotna kundi kure gaayakwa du waak wani muséké vékusékngé mawulé yandarén. Yate vékusékngé yapatindarén. Kukmba Got talimba yatan duwat wa wandén, de tékwa sapak wani du yaalakapuk ye guné téké yakwa sapak yaalaké yandékwangé. Bulaa Gotna yém̄ba kundi wakwa du ras waak gunat wani du Jisas Kraiské yéku kundi wa wandarén. Got wandéka déku Yaamambi deku mawulémba waak wulaae téndéka wa wani

* **1:11:** Lu 24:26-27 * **1:12:** Mt 13:16-17; Ef 3:10-11

dunyansé gunat yéku kundi wandarén Jisas Kraiské.

Nané taangétmba yatéte yéku musé yakwa du dakwa ténanénéngé wa Got wandén

¹³ *Jisas Kraisna kundi vékutake bulaa guné yéku mawulé male ma vékungunék. Vékute Jisas Krais waambule yaaké yakwa sapakngé vékulakate, ma kutkale yatéte déké kaavéréngunék. Got wani sapak gunat yé kun yamuké vékulakate, ma yékunmba yatéte Jisas Kraiské kaavéréngunék. ¹⁴⁻¹⁵ **Guné aapambéréna kundi vékute yatékwá nyambalésé pulak ma yaténgunék. Yatéte Got wandékwa pulak ma yangunék. Yate talimba Gorké vékukapuk yatéte yangunén kapérandi musé yaasékatake yéku musé male ma yangunék. Got yéku musé male yapékandékwa. Guné déku du dakwa téngunénéngé wa Got gunat waandén. Guné wandékwa pulak yate yéku musé male ma yangunék. Yate yéku mawulé vékupékaatéte yékunmba male ma téngunék. ¹⁶ Gotna nyéngaamba ani kundi wa kwaakwa: Got wa wandén, “Wuné taangét du yawutékwa pulak, guné waak taangétmba male ma yaténgunék.” Wunga wandén kundiké vékulakate yéku mawulé vékute ma yéku musé male yate yékunmba téngunék.

¹⁷ Got néma kot vékukwa néma du rate du dakwa yandarén muséké wakandékwa. Wate akwi du dakwaké vékulakate nakurakmawulé

* **1:13:** Ro 12:2 * **1:14-15:** Ro 6:19; Ef 4:17-18 * **1:14-15:** 2 Ko 6:16-18

male yakandékwa. Yate yé kunmba male wakandékwa. Dé wunga wamuké vékulakate guné dale kundi bulte, “Nana aapa,” naate, déku yé ma yé kunmba kavérékngunék. Guné Gotna gayét kukmba yémuké vékulakate, weyéka ani képmaamba téte yé kunmba male yatéte déku yé ma yé kunmba kavérékngunék.

18-19 *Talimba guné kapérandi musé yate sépélak wa yaténgunén. Guna gwaal wa aranga maandéka bakamu kapérandi musé yate yaténdarén pulak, wunga wa téngunén. Guné wani kapérandi musé yaasékangunéngé, wa Got yéwaat taalékéran yéku musé wa kwayéndén. Kwayéndén musé wan yéwaa yamba yé wa. Wan gol matu yamba yé wa. Wan silva matu yamba yé wa. Wani musé katik rapékoké daré. Got yéku musé wa kwayéndén. Wani yéku musé wan Jisas Krais wa. Jisas Krais guné Setenna taambamba kéraae guna kapérandi musé kururéké wa kiyaandén. Kiyaandéka déku nyéki vaakwan. Got yandarén kapérandi musé kururéndéngé talimba dunyan de yéku nyansipsip viyaandaka deku nyéki vaakwan. Wani nyansipsipna nyéki deké vaakwan pulak, wa Jisas Kraisna nyéki vaakundén, gunéké. **20** Talimba Got ani képmaa yakapuk rate wa Jisas Kraisét wandén, yananén kapérandi muséké kiyaandéngé. Sésékuk sékéydk yaaké yakwa sapak bari yaakandékwa. Yaamuké vékulakate, bulaa Got gunat yé kun yaké wandéka wa Jisas Krais gaayandén. **21** Gaaye yananén kapérandi

* **1:18-19:** 1 Ko 6:19-20; Jo 1:29

muséké kiyaandéka guné Gorké yé kunmba vékulakate déku kundiké, "Yi wan wanana wa," naangunéngwa. Jisas Krais kiyaandéka Got wandéka wa nakapuk taamale wa arapndén. Taamale wa arapndéka Got wa dat mayé apa kwayétuke déku yé kavérékndén. Got wunga yandéngé guné déké yé kunmba vékulakate déku kundiké, "Yi wan wanana wa," naangunéngwa. Wangé guné déku gayét kure yémuké mawulé yate kaavéréngunéngwa.

Déku jémbaamba yaalan du dakwaké ma néma mawulé yakwak

²²* Guné Gotna kundi yé kunmba vékulakate wandékwa pulak yangunéngá guna mawulé yé kunmba téndékwa. Téndéka wa Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du dakwaké mawulé yangunéngwa. Yangunéngwangé vékulakate, gunat wawutékwa: Guné yéku mawulé vékute apa yate deké ma néma mawulé yangunék. De gunéké néma mawulé yakandakwa. ²³* Talimba guna aasambéré guné kéraandaka guné kémbaré kém téngunén. Bulaa kulé mawulé kéraae kulé du dakwa Gotna kémbaré téngunéngwa. Got dé guna aapa wa. Dé katik kiyaaké dé. Déku kundi rapékakandékwa. Guné wani kundi vékwe Gotna kémbaré yé kunmba tépékaa-kangunéngwa apapu apapu. ²⁴* Gotna kundiké ani kundi wa kwaakwa déku nyéngaaamba:

Akwi du dakwa waara kiyaakwa pulak kiyaandakwa.

* **1:22:** Jo 13:34 * **1:23:** Jo 1:13; 1 Pi 1:3-4 * **1:24:** Ais 40:6-8

Kusondakwa yéku musé, waaranjé rékaa
yate vaakére biyaawukwa pulak,
biyaawundékwa.

²⁵ Néman Du Gotna kundi apapu apapu
rapékandékwa.

Katik biyaawuké dé.

Wani kundi wan gunat talimba wandarén kundi
wa, Jisas Kraiské.

2

*Néman Du Krais wan yéku matu pulak
rapékakwa du wa*

¹ *Guné Gotna kémba téte akwi kapérandi mawuléké ma kuk kwayéngunék. Yate papukundi wakapuk yate akwi papumusé waak ma yaasékangunék. Némaamba musé kurerékwa du dakwat bulyé yaa yaké yambak. Nak du dakwaké kapérandi kundi waké yambak. ² Wani kapérandi mawuléké kuk kwayétake Gotna kundiké ma néma mawulé yangunék. Kulé kulé kéraandakwa nyambalé munyaa kaké néma mawulé yandakwa pulak, guné Gotna kundi vékuké ma néma mawulé yangunék. Déku kundi wan yéku kundi wa. Guné déku kundi vékungunu dé guna mawulémba randu guné déké ras waak vékute, apa yate, kulé mawulé kéraae apapu apapu yékunmba tépékaa-kangunéngwa. ³ Guné, Néman Du Jisas Krais gunéké sémbérraa yandékwangé, wa vékusékngunén. Vékusékte akwi kapérandi mawuléké ma kuk kwayéngunék.

* **2:1:** Ef 4:22

4* Asa du wa de rapékakwa du Jisas Kraiské kuk kwayéndarén. Got déké yamba kuk kwayéndékwe wa. Got déké néma mawulé yandékwa. Yate dat wandén, déku jémbaa yandéngé. Wandéka wa dé yéku du randékwa, Gotna ménimba. Dé gaa kaandakwa yéku matu pulak wa téndékwa. Guné déké kuk kwayén du dakwa yan pulak, yaké yambak. Guné déké yaae déku kundi yé kunmba ma vékungunu. **5** Vékungunu wa Got guné kéraae déku kém̄ba taakakandékwa. Got gaa kutkwa du pulak wa randéka, guné gaa kutndékwa matu pulak wa téngunénḡa, Got wani yéku matu pulakét wa gaa kutndékwa. Wani gaa wan déku kém̄ wa. Guné Jisas Kraiské yé kunmba vékulakangunu Got guné kéraae déku kém̄ba taakakandékwa. Taakandu guné déké jémbaa yate yéku mawulé vékute déku yé kavéréknḡwa du dakwa wa tépékaa-kangunénḡwa. Jisas Krais wandu Gotna Yaamambi guna mawulémba wulaae téndu guné wunga tépékaa-kangunénḡwa. Tépékaangunu Got déké yangunénḡwa jémbaaké mawulé yakandékwa.

6* Gotna nyéngaamba Jisas Kraiské Got wandén gwaaménja kundi anga wa kwaakwa:
 Ma véku. Saionmba gaa kutkawutékwa.
 Taale yéku néma matu nak taakakawutékwa.
 Talimba wani matuké wawutén.
 Wani matuké yé kunmba vékulakakwa du dakwa yé kunmba tékandakwa.

* **2:4:** 1 Ko 3:11; Ro 12:1 * **2:6:** Ais 28:16

Jisas Kraiské Gotna nyéngaamba wani kundi wa kwaakwa. ⁷*Guné Jisas Kraiské yé kunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naakwa du dakwa, déké wangunéngwa, “Wan yéku du wa. Déké néma mawulé yanangwa.” Wunga wangunéngä déké yé kunmba vékulakakapuk yakwa du dakwa wa de déké kuk kwayéndakwa.

Wunga yandakwangé Jisas Kraiské ani kundi waak Gotna nyéngaamba wa kwaakwa:

Gaa kutkwa du de yéku matuké waakte nakurak matuké kalik yatakandaka baka randén.

Randéka Néman Du Got wani matut vétake wandén, “Wan yéku matu wa. Wani matu randu gaa yé kunmba kwaakandékwa.”

Wunga watake wani matu kéraae taakandéka wa gaa yé kunmba kwaan.

⁸*Nak gwaaménja kundi waak Jisas Krais, déké kuk kwayén du dakwaké waak anga wa kwaakwa Gotna nyéngaamba:

Du dakwa wani matumba maan vatémbokandakwa.

De wani néma matumba vaakétkandakwa. Wani kundi kwaandéka Jisas Kraiské yé kunmba vékulakakapuk yakwa du dakwa wa de Gotna kundiké kuk kwayéndakwa. Kuk kwayéte wa Jisas Kraiské kuk kwayéndakwa, de néma matumba vaakérén du dakwa wani matuké kuk kwayéndakwa pulak. De déké wunga kuk kwayéké yandakwangé wa Got talimba wa wandén.

* 2:7: Sam 118:22 * 2:8: Ais 8:14

Nané Gotna du dakwa wa téngunéngwa

9 *Guné wani du dakwa pulak yamba yé wa. Got gunat wa wandén, déku jémbaamba yaalangunéngé. Guné Gotna gaamba jémbaa yakwa duna taalé kéraae Gorké jémbaa yate déku yé wa kavérékngunéngwa. Guné Gorké yékunmba vékulakakapuk yakwa du dakwa yaasékatake Gorkémba male yékunmba vékulakate wa yaténgunéngwa. Guné Gotna du dakwa wa téngunéngwa. Got gunat wa wandén, déku yéku laku jémbaaké akwi du dakwat wangunéngé. Talimba guné Setenna taambamba téte, wa gangumba téngunén. Got guné Setenna taambamba kéraandéka bulaa Gotna taambamba wa téngunéngwa. Téte guné nyaa kaalékwambé yékunmba tépékaangunéngwa. **10** *Talimba guné baka du dakwa wa téngunén. Bulaa Gotna du dakwa wa téngunéngwa. Talimba Got gunéké sémbéraa yandékwangé yamba vékusékngunéngwe wa. Bulaa gunéké sémbéraa yandékwangé vékusékte yékunmba téngunéngwa.

Nané ma Gotna jémbaa yakwa du dakwa tékwak

11 *Néma mawulé yawutékwa du dakwa, gunat wawutékwa. Nané ani képmaamba yatéte nak gayé du dakwa pulak a téngunéngwa. Nané ani képmaamba ayéláp sapak male tékanangwa. Ani képmaamba katik tépékaaké nané. Gotna gayét ye wamba rapékakanangwa. Wani muséké vékulakate wa gunat wawutékwa. Guné ma

* **2:9:** Ef 5:8 * **2:10:** Ro 9:25; 1 Pi 1:3 * **2:11:** Ga 5:16, 17,
24

yéku mawulé male vékungunék. Gotna kundi vékukapuk yakwa du dakwa yakwa pulak, guné kapérandi musé yaké mawulé yaké yambak. Guné kapérandi muséké ma kuk kwayéngunék. Wani kapérandi mawulé guna yéku mawulé wa yaavan kutndékwa. ¹²*Guné jéraawu yate yéku mawulé vékute yé kunmba téngunék. Gotna kundi vékukapuk yakwa du dakwale yatéte ma yé kunmba téngunék. Wunga téngunu de gunéké kapérandi kundi wate, “De nana kundi vékukapuk yakwa du dakwa wa,” naandaru, wa Got wandu wa vékusék-ngandakwa guné yéku musé male yangunéngwangé. Got néma kot vékute néma du raké yandékwa sapak de yangunéngwa yéku muséké vékusékte Gotna yé kavérékngandakwa.

¹³*Guné Néman Du Jisas Kraisna jémbaamba yaale ani képmaamba tékwa du dakwana néma duna kundi vékute wandakwa pulak ma yangunék. Gavmanna néma du wandékwa pulak ma yangunék. ¹⁴Gavmanna néma du wan dunyansé de waak wandakwa pulak ma yangunék. Gavmanna néma du wani duwat wa wandén, de dale jémbaa yate nak gayémba tékwa du dakwaké yé kunmba vén达尔éngé. Wunga yate wa du dakwa yan kapérandi musé det waambule yakatate yéku musé yakwa du dakwana yé kavérék-ngandakwa. Wunga yamuké vékulakate wandakwa pulak ma yangunék. ¹⁵*Guné wunga yate yéku musé yakangunéngwa. Wunga yangunéngé wa Got mawulé yandékwa. Guné

* **2:12:** Mt 5:16 * **2:13:** Ro 13:1-7 * **2:15:** 1 Pi 3:15-17

wunga yangunu Gorké vékukapuk yakwa du dakwa gunat véte de gunat katik waaruké daré. ¹⁶ *Kulaangamba kwaakwa du pulak téké yambak. Guna mawulémba vékulakate ma yékunmba téngunék. Guné Gotna jémbaa yakwa du dakwa téte wa guna mawulémba vékulakate kapérandi musé yakapuk yate yéku musé male ma yangunék. ¹⁷ Guné akwi du dakwaké ma mawulé yangunék. Guné Jisas Kraisna jémbaamba yaalan nak du dakwaké ma néma mawulé yangunék. Guné Gotna kundi yékunmba ma vékungunék. Guné gavmanna néma du déku yé ma kavérékngunék.

Nané Krais yatan pulak ma yatékwak

¹⁸ *Guné demba jémbaa yakwa du dakwa, gunat jémbaa kwayékwa akwi du dakwana kundi kutkale vékute wandakwa pulak ma yangunék. Yate deké ma mawulé yangunék. Gunéké yékunmba véte gunat yéku musé yakwa du dakwa, gunéké yékunmba vékapuk yate gunat kapérandi musé yakwa du dakwa waak, deku kundi kutkale vékute wandakwa pulak yate, deké ma mawulé yangunék. ¹⁹ Guné kapérandi musé yakapuk yate, Gotna kundi vékute yéku musé yangunu de gunat yaavan kutndaru guné kaangél kutngunan, wan yéku wa. Guné wunga yangunu Got gunéké mawulé yakandékwa. Yaké yandékwangé vékulakate gunat jémbaa kwayékwa akwi du dakwaké ma

* **2:16:** Ga 5:13 * **2:18:** Ef 6:5-7

mawulé yangunék. ²⁰*Guné kapérandi musé yangunu gunat viyaandaru guné kaangél kutte yéku mawulé vékungunan, wan néma musé yamba yé wa. Guné yéku musé male yangunu gunat viyaandaru guné kaangél kutte yéku mawulé vékungunan, wan néma musé wa. Guné wunga yangunu wa Got gunéké mawulé yakandékwa.

²¹*Got gunat wa wandén, guné Jisas Krais ani képmaamba yatan pulak yaténgunéngé. Krais gunéké vékulakate wa apakangél kutndén. Gunat yéku yapaté wa wakwasnyéndén, guné dé yatan pulak yatémuké. ²²*Kraiské ani kundi wa kwaakwa Gotna nyéngaamba: Dé kapérandi musé ras yamba yandékwe wa. Dé papukundi ras yamba wandékwe wa. ²³*Dat kenakndaka dé deku kundi yamba waambule wandakwe wa. Dé kaangél kutte det wani kaangél kukmba yakatamuké yamba wandékwe wa. Dé néma kot vékuké yakwa néma du Gorké yé kunmba vékulakandén, dé dat yé kun yandéngé. Dé Got néma kot vékute yéku kundi male wandékwangé yé kunmba vékulakandén, dé dat yé kun yandéngé. Vékulakate dat kaangél kwayén duké kapérandi musé yamba yakatandékwe wa. ²⁴*Dé déku sépémba nané yan kapérandi musé wa yaatandén. Yaate wa takwemimba kiyaandén. Nané kapérandi mawulé yaasékatake yéku mawulé male vékunánéngé wa takwemimba kiyaandén. Dé gunéké apakangél kure kiyaae wa

* **2:20:** 1 Pi 4:14 * **2:21:** Mt 16:24 * **2:22:** Ais 53:9 * **2:23:**
Ais 53:7; Ro 12:19 * **2:24:** 2 Ko 5:21

guné kururéndén. ²⁵*Talimba guné sipsip yeýé yaayate yaambu yaasékandakwa pulak, wa guné Gorké yénangwa yaambu yaasékangunén. Ye bulaa Jisas Kraiské a waambule yaangunén. Dé sipsipké séngite kaavérékwa du pulak yate gunéké yé kunmba véndu guna mawulé yé kunmba tékandékwa. Bulaa guné Gorké yénangwa yaambumba a nakapuk yéténgunéngwa.

3

Dukumbi taakwa, taakwa kéraan duké wa wandékwa

¹⁻²*Jémbaa yakwa du dakwat wawutén pulak, wa wani kundi waak dukumbin dakwa gunat wawutékwa. Guné guna duna kundi vékute wandakwa pulak ma yangunék. Guna dunyan ras Gotna kundi yamba yé kunmba vékundákwe wa. Wani du kumbin dakwa, guna duna kundi vékute wandakwa pulak yangunu, kalmu de yé kunmba yaréngunéngwangé véte de waak Gotna kundi yé kunmba vékuké daré? De guna kundi vékumuké kalik yate, guna yéku yapaté véte, kal guna dunyansé de waak Gotna kundi yé kunmba vékuké daré? ³*Guné, du dakwana ménimba yéku dakwa téké vékute, némbé saawi sépé kusokwa muséké vékulakaké yamarék. ⁴Yamba wa. Guné yéku dakwa téké mawulé yate yéku mawuléké ma vékulakangunék. Du dakwat waaru kapuk yate, yakélak kundi bulte, guna yé kavérékngapuk, ma yé kunmba yaréngunék.

* **2:25:** Jo 10:11 * **3:1-2:** Ef 5:22-24; 1 Ko 7:12-16; Ta 2:4-5

* **3:3:** 1 Ti 2:9-10

Wunga yangunu, Got wakandékwa, “Wan yéku yapaté wa yangunéngwa. Guné yéku dakwa wa.” Naakandékwa.

⁵ Talimba Gorké yékunmba vékulakate déku yé kavérékngwa dakwasé deku duna kundi vékute, wandarén pulak yate, de wunga yéku mawulé vékundarén. ⁶ Talimba yaran taakwa Sera waak wunga yalén. Lé yéku mawulé vékute léku du Abrahamna kundi vékute wandén pulak yalén. Yate dat, “Wuna néma du wa,” naalén. Guné yéku mawulé vékute yéku yapaté yate nak muséké wup yakapuk yangunan, wa guné Serana gwaal waaraanga maandéka bakamu pulak wa yarékangunéngwa.

⁷ *Guné taakwa kéraan dunyansé, guné waak ma yéku mawulé vékungunék. Vékute guna taakwale ma yékunmba yaréngunék. Taakwana sépé guna sépé pulak yamba apa yandékwe wa. Wani muséké vékulakate guné deké vékulakate deké ma yékunmba vengunék. Det waak Got kulé mawulé kwayékandékwa, de waak apapu apapu yékunmba yatépékandaréngé. Guné dunyan, guna dakwaké yékunmba véte, Gorét waatakungunu wa dé guna kundi vékukandékwa.

Nané ma nakurakmawulé yate kutkale yatékwak

⁸ *Bulaa ani kundi anga wasékéyak-
ngawutékwa. Guné akwi Jisas Kraisna jémabaamba
yaale, nakurakmawulé yate déku jémabaamba
yaalan nak du dakwaké vékulakate deké ma

* **3:7:** Ef 5:25-30; Kl 3:19 * **3:8:** Ro 12:16-18; Mt 5:44; 1 Te 5:15; Ef 4:32

néma mawulé yangunék. Yate deké sémbéraa yate, guna yé kavérékmarék. ⁹ Nak du dakwa gunat kapérandi musé yandaru guné det kapérandi musé yakataké yambakate. De gunat kapérandi kundi wandaru det kapérandi kundi waambule waké yamarék. Guné wunga wakapuk yate Gorét ma waatakungunék, dé det yé kun yandéngé. Got déku jémbaamba yaalangunu gunat yé kun yamuké gunat wa wandén. ¹⁰*Wunga yangunéngé ani kundi wa kwaakwa Gotna nyéngaamba:

Guné yé kun mba male tépékaaké mawulé yate,
guné kapérandi kundi nakapuk bulké yambak.

Papukundi waké yambak.

¹¹ Guné kapérandi muséké ma kuk kwayéte yéku musé yangunék.

Guné dele waaru waariyaké yamarék. Yangunu guna mawulé yé kun mba téndu guné dele yé kun mba yaréngunék.

¹² Néman Du Got kapérandi musé yakwa du dakwat véte wa det kuk kwayéndékwa.

Dé yéku musé yakwa du dakwat véte det yé kun yandékwa.

Yate waatakundakwa kundi vékundékwa.

Vékute wandu guné yé kun mba male yaté péka-kangunéngwa.

Yéku musé yate nané kaangélké wup katik yaké nané

* **3:10:** Sam 34:12-16

13 *Guné apa yate yéku musé male yangunu, nak du dakwa gunat yaavan kutmuké kalik yakandakwa. **14** Guné yéku musé male yangunu du dakwa ras gunat yaavan kutndaru, guné kaangél kutte ma yéku mawulé vékungunék. Got gunat yéku musé kwayékatakandékwa. Guné wani du dakwaké wup yaké yambak. Yangunu guna mawulé katik kapére yaké dé. **15** *Yamba wa. Guna mawulé yékunmba téndu guné Jisas Kraiské yékunmba vékulakate guna mawulémba ma wangunék, “Jisas Krais wan nana Néman Du wa. Dé nanéké yékunmba vénédékwa.” Wunga wangunu de guna mawuléché gunat waatakundaru, guné yéku kundi waambule yakélak ma wangunék. Jisas Krais waambule yaandu guné dale apapu apapu yékunmba rapékamuké wate, wa deku kundi waambule ma yakélak wangunék.

16 Guna mawulé ma yékunmba téndék. Téndu guné Jisas Kraiské vékulakate yéku yapaté male ma yangunék. Yangunu nak du gunat véte, “Wan kapérandi musé yakwa du dakwa wa,” naandaran, wan papukundi wa wakandakwa. Papukundi watake kukmba de nékéti yakan-dakwa.

17 *Ma véku. Nané kaangél kutnanéngé Got mawulé yandan, nané wani muséké ma mawulé yakwak. Nané yanangwa kapérandi yapatéché kaangél kutnanan wan yékun yamba wa. Nané yanangwa yéku yapatéché kaangél kutnanan wan yéku musé wa.

* **3:13:** Mt 10:28; Ro 13:3 * **3:15:** Kl 4:6; 1 Pi 2:15 * **3:17:**
1 Pi 2:20

*Krais yanánén kapérandi musé yasnyéputiké
wa kiyaandén*

18 Jisas Krais waak dé kaangél wa kutndén. Kaangél kure wa kiyaandén. Du dakwa yandarén kapérandi musé yasnyéputiké wa kiyaandén. Nakurak apu male wa kiyaandén. Wanana yaak wa. Jisas yéku musé male yakwa du nané kapérandi musé yakwa du dakwaké wa kiyaandén. Gorké yaae déku kundi yékunmba vékulakananéngé wa kiyaandén. Dat viyaandékdaka déku sépé wa kiyaan. Kiyaandéka déku kwaminyan baka rapékandékwa. **19** *Rate talimba kiyaan du dakwana kwaminyan rakwa taalém̄ba ye det Gorké kundi wandén. Talimba Got wani du dakwana kwaminyan kulaangamba taaka pulak, wa det wani taalém̄ba taakandén. **20** *Wani kwaminyan wan Gotna kundi kuk kwayén du dakwana kwaminyan wa. Talimba Noa yatan sapak wani du dakwa de Gotna kundi kuk kwayéndarén. Noa sip pulak yandéka Got wani du dakwa déku kundi yékunmba vékundaréngé kaavéréndéka, de déku kundi kuk kwayéndarén. Kuk kwayéndaka néma gu wiye akwi képm̄aa kawulépndéka de akwi kulak ke kiyaasandandarén. Ayélapkéri du dakwa, du dakwa taambak kayék kupuk male wa Gotna kundi yékunmba vékute wani sipmba wulaandaka Got wa det yékun yandén. Yandéka wa yékunmba yaréndarén. De yamba gumba dawuliye kulak ke kiyaandakwe wa.

* **3:19:** Ef 4:9-10; Fl 2:9-10 * **3:20:** Jen 7:7

21 *Wani gu wan nyaap pulak wa. Wani guké vékulakate Jisas Kraisna yém̄ba yaakunangwa guké vékulakanangwa. Nané déku yém̄ba gu yaakute wa du dakwat wakwasnyénangwa, dé kiyaae taamale waarape Setenna taambamba nané kéraandéngé. Nané Jisas Kraisna yém̄ba gu yaakute nana sépémba kwaakwa téki yakwasnyéké yamba vékulakanangwe wa. Nané déku yém̄ba gu yaakute Gorké yéku mawulé vékute, déku jémbaa kutpékaatéké wanunu, dé nana kapérandi mawulé kururémuké wa vékulakanangwa. **22** Jisas Krais Gotna gayémba waare wa déku yékutuwa taambamba randékwa. Wamba rate néma du wa randékwa, Gotna kundi kure gaayakwa duale akwi néma duké waak. Néman Du rate akwi néma duwat wa taalékérandén.

4

Kraisna jémbaa kutpékaatéte ma kaangél kutkwak

1 *Guné Jisas Kraisale ma nakurakmawulé yangunék. Dé ani képmaamba yatéte déku sépémba kaangél wa kutndén. Kal guné waak kaangél kutké guné? Wani muséké guné wup yaké yambak. Guné kaangél kutte kapérandi musé yaké mawulé yaké yamarék. **2** *Yate ani képmaamba téte guné ani képmaana muséké gén gén naakwa duna kapérandi mawulé pulak vékuké yambak. Got mawulé yandékwa

* **3:21:** Ro 6:4; Ta 3:4-5; Jo 3:5; Ef 1:20-21 * **4:1:** 2 Ko 5:15

* **4:2:** 1 Jo 2:16-17

pulak ma yangunék. ³ *Talimba guné Gotna kundi vékukapuk du dakwa yatéte Gorké yékéyaakmba tékwa du dakwa yakwa pulak, guné késpulak nakpulak kapérandi musé wa yangunén. Wani kapérandi musé anga wa: Nak du dakwale kapérandi musé yandakwa, kapérandi mawulé vékute kapérandi musé yandakwa, waanggété gu kate waanggété yandakwa, néma paat yate némaamba kakemu némaamba waanggéte gu waak kate kapérandi musé yandakwa, Gorké vékulakakapuk yate papungotna yé kavéréndakwa, wunga kapérandi musé yandakwa. Talimba guné waak wunga wa yangunén. ⁴ Bulaa wani kapérandi musé yamba yangunéngwe wa. Gorké vékulakakapuk yakwa du dakwa kapérandi musé yate, guné de tékwa pulak tékapuk yangunéngwangé vatvat naate, wa gunat kapérandi kundi wandakwa. Wate gunat waarendakwa. ⁵ Wani muséké kapéremawulé vékuké yambak. Ma vékulaka. Kukmba de saakiye néma kot vékuké yakwa néma du Gotna ménimba tékandakwa. Tête de yandarén kapérandi muséké Gorét wakandakwa. Wandaru Got kiyaakapuk baka kulé tékwa du dakwa, kiyaan du dakwaké waak kundi wakandékwa.

⁶ *Got du dakwat yandarén kapérandi musé waambule yakatandéka wa kiyaandarén. Ani képmaamba tékwa akwi du dakwat yandarén kapérandi musé waambule yakatakandékwa. Nak du, de kiyaan du dakwat Gotna kundi wa kwayéndarén, Got rapékandékwa pulak deku

* **4:3:** Ef 2:2-3; Ta 3:3

* **4:6:** Ro 8:10

kwaminyan rapékandaréngé.

*Got tiyaan mayé apa kéraae det ma yé kun
yakwak*

7 *Akwi musé késkwate yakwa sapak bari yaakandékwa. Bari yaaké yandékwangé vékulakate guné yéku mawulé vékute ma kutkale téngunék. Guné Gorale kundi bulké yéku mawulé vékute ma yé kunmba tépékaangunék. **8** Téte ani néma muséké ma vékulaka. Nak néma musat wa taalékérandén. Guné Jisas Kraisna jém baamba yaalan nak du dakwaké ma néma mawulé yangunék. Yangunu de gunéké ma néma mawulé yandarék. Guné deké wunga néma mawulé yate, gunat yandakwa kapérandi muséké katik vékulakaké guné. **9** Guné nak du dakwat yé kun yate de gunale rate kakému kandaréngé, guné yéku mawulé vékute det ma wangunék. Wani muséké kapéremawulé yaké yamarék.

10 *Guné késpulak nakpulak jémbaa yangunéngé, wa Got gunat késpulak nakpulak mayé apa kwayéndén. Got kwayéngé vékulakate, guné nak nak wani mayé apa kéraae guna du dakwat ma yé kun yangunék. **11** Got gunat kundi kwayémban mayé apa kwayéndu, wa guné déku kundi det ma kwayéngunék. Det yé kun yamban mayé apa Got gunat kwayéndu, wa guné wani mayé apa kéraae det yé kun yate dele jémbaa ma yangunék. Akwi jémbaa yate guné yéku musé male ma yangunék, nak du dakwa gunat véte Jisas Kraiské vékulakate Gotna yé kavérékmuké.

* **4:7:** Ro 12:9-13 * **4:10:** Ro 12:6-8; 1 Ko 12:4-7

Dé mayé apa yapékakandékwa apapu apapu. Dé néma du rapékakandékwa apapu apapu. Yi wan wanana wa.

Nané Kraisna du dakwa kaangél kutkanangwa

¹² Néma mawulé yawutékwa du dakwa, gunat wawutékwa. Guné Jisas Kraiské yé kunmba vékulakangunu Got guna mawulé yakwe véké wate yi naandu kapérandi musé gunéké yaakandékwa. Yaandu guné néma kaangél kutkangunéngwa. Kutte guné kapéremawulé vékute vatvat naaké yambak. Ánga waké yamarék, “Kamuké dé wani kapérandi musé nanéké male yaa?” ¹³ Wunga wakapuk yate ma yéku mawulé vékungunék. Yate anga ma wangunék, “Talimba Jisas Kraisét kapérandi musé yandaka dé néma kaangél wa kutndén. Bulaa nanat waak kapérandi musé yandaka nané kaangél a kutnangwa. Kukmba dé néma mayé apa yate waambule yaandu nané waak dale rate mayé apa yakanangwa.” Wunga wate mawulé tawulé ma yangunék, gunéké yaaké yakwa kapérandi muséké. ¹⁴ **Guné Jisas Kraisna jémbaa kutpékaaténgunu, du dakwa gunat waarute gunat kapérandi kundi wandaru, guné mawulé tawulé ma yangunék. Gotna Yaamambi guna mawulémba téndékwangé wa vékusék-ngangunéngwa. Gotna Yaamambi mayé apa yate yéku musé male yandékwa. ¹⁵ Nak du dakwa de ani kapérandi musé yandakwa. De nak du dakwat viyaandékndakwa, sél yandakwa, kés pulak nakpulak kapérandi musé yandakwa,

* **4:14:** Mt 5:11 * **4:14:** 1 Pi 2:19-20

nak du dakwa yan jémbaa yaavan kutndakwa, wunga yandaka nak du wani kapérandi musé waambule yakatandaka de kaangél kutndakwa. Guné wani kapérandi musé yaké yamarék.

16 *Guné Jisas Kraisna jémbaa kutpékaaténgunu, de kalik yate gunat yaavan kutndaru, guné kaangél kutngunan, guné wani kaangélké nékéti yamarék. Guné Jisas Kraisna du dakwa wa téngunéngwa. Téte yéku mawulé vékute Gotna yé ma kavéréknguné.

17 Got néma kot vékute néma du raké yandékwa sapak wa yaan. Got taale déku du dakwa yan muséké kundi wate yandarén kapérandi musé waambule yakatandan, yénga pulak déku kundi vékukapuk yakwa du dakwa yan kapérandi musé kukmba waambule yakataké dé? Det némaamba waambule yakatakandékwa. **18** *Wani muséké Gotna nyéngaaamba ani kundi wa kwaakwa: Got apajémba ye yéku musé male yakwa du dakwat kéraae kure yékandékwa déku gayét. Déké kuk kwayéte kapérandi musé yakwa du dakwa yénga pulak Gotna gayét yéké daré? Yamba wa. Katik yéké daré.

19 Wani muséké vékulakate guné anga ma yangunék. Got mawulé yandu dunyansé kapérandi musé gunat yandaru guné kaangél kutngunan, guné Gorké yé kunmba vékulakate guna mawulémba apamama yate ma yéku musé male yangunék. Yate guna mawulémba anga ma wangunék, “Got nané wa yandén. Ye nanéké yé kunmba vékandékwa apapu apapu. Nanat katik

* **4:16:** Ap 5:41 * **4:18:** Pro 11:31

kuk kwayéké dé. Yi wan wanana wa.” Wunga ma wangunék.

5

Guné néma du, Gotna du dakwaké ma kutkale véngunék

¹ Bulaa guna néma duwat wakawutékwa. Wuné waak dele nané Jisas Kraisna jémabaamba yaalan du dakwaké wa néma du ténangwa. Wuné wuna méni vewutén wa Jisas Kraisét kapérandi musé yandaka, takwemimba kaangél kure kiyaandéka. Vétake guné néma dusat wawutékwa. Jisas Krais waambule yaaké yakwa nyaa, dé apamama yate nyaa véte kaalékwa pulak téndu wuné apa yate dale tékawutékwa. Témuké vékulakate, a bulaa guné néma duwat wawutékwa. ²*Got gunat wandéka du dakwaké ras wa véngunéngwa. Gunat wawutékwa. Guné wani du dakwaké ma kutkale véngunék. Du deku sipsipké véndakwa pulak, guné wani du dakwaké ma kutkale véngunék. Got gunat wa wandén, “Wani du dakwaké kutkale véngunéngwa jémbaa ma yangunék.” Wunga wandéngé vékulakate guné wani jémbaa kutkale ma yangunék. Kapérandi mawulé vékukapuk yate yéku mawulé vékute wani jémbaa kutkale ma yangunék. Wani jémbaa yate kéraanguna yéwaaké vékulakakapuk yate, Gotna jémbaa yékunmba yaké vékulakate, wani jémbaa kutkale ma yangunék. ³*Yékunmba véngunéngwa du dakwat ma yakélak yangunék.

* **5:2:** Ap 20:28

* **5:3:** Fm 1:14; 1 Ti 4:12; 5:1; Jo 13:14-15

Det némaamba yaké yamarék. Yate guné yéku mawulé vékute yékunmba tékangunéngwa. Téngunu yékunmba véngunéngwa du dakwa gunat véte téngunéngwa pulak yékunmba tékandakwa.

⁴ Guné néma dusé wunga yangunu, nanéké yékunmba véte akwi néma duwat taalékéran du Jisas Krais waambule yaaké yakwa sapak dé wandu, guné dale apapu apapu yékunmba rapékakangunéngwa. Rate dale apamama yapékate dale néma du rapékakangunéngwa.

Nana yé kavérékngapuk yate ma yékunmba vékulakakwak

⁵ Guné naléwuré baandi, gunat waak wawutékwa. Guné guna néma duna kundi vékute wandakwa pulak ma yangunék. Guné akwi du dakwa, guna yé kavérékngapuk yate néma duna kundi vékute nak du dakwat yéku ma yangunék. Wunga yakwa du dakwaké ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Deku yé kavérékngwa du dakwaké wa Got kuk kwayéndékwa. Deku yé kavérékngapuk yakwa du dakwaké wa Got sémbéraa yate det yéku yandékwa.

⁶ Wani kundiké vékulakate guna yé kavérékngapuk yate Gotna kundi vékute déku taambamba ma téngunék. Dé néma mayé apamama yakwa du gunéké yékunmba vékandékwa. Kukmba dé mawulé yaké yandékwa sapak guna yé kavérékngandékwa.

⁷ Dé gunéké yékunmba véndékwa. Yandu kapérandi musé gunéké yaandu dat ma waatakungunék, dé gunat yéku yandéngé.

8 Guné yékunmba vékulakate jéraawu ma yangunék. Néma waaléwasa kaandé yandéka kwaami tiye kaké waakndékwa pulak, guna maama Seten akwi taalémba yeýé yaayate du dakwaké waakndékwa. Det kéraae yaavan kutké wa waakndékwa. Wunga yandékwangé vékulakate guné jéraawu ma yangunék. **9** Guné Jisas Kraiské yékunmba vékulakate déku jémbaa ma kutpékaa-téngunék. Yate guna mawulémba apa yatéte Setengé ma kuk kwayéngunék. Guné Jisas Kraiské yékunmba vékulakangunéngá guna mawulé yékun yandékwa. Seten guna yéku mawulé yaavan kurkapuk yamuké, wa guné dat ma kuk kwayéngunék. Anga wa vékusékgunéngwa. Gunat male yaavan kurké Satan yampa waakndékwe wa. Kraisna jémbaamaba yaale akwi képmaampa tékwa du dakwat waak yaavan kurké wa Satan waakndékwa. Waakndéka kutngunéngwa kaangél wan de kutndakwa kaangél pulak wa.

10 Wani vakmi yaandu guné ayélap sapak male kaangél kurkangunéngwa. Kutngunu Satan gunat yaavan kurkapuk yandeénngé. Got gunat mayé apa kwayéte gunat yékun yakandékwa. Yéku musé yaandu, kapérandi musé yaandu, guné yéku mawulé vékute yékunmba téngunénngé, Got déku du dakwa gunat yéku mawulé kwayéndékwa. Kwayéte gunéké yékunmba véndékwa. Gunat wa wandén, guné Jisas Kraisale nakurakmawulé yate dale apapu apapu yékunmba rapékangunénngé. Wa Got gunat mayé apa kwayéte gunat yékun

yakandékwa. Yandu guné guna mawulémba apamama yate yé kunmba male tékangunéngwa. Kaangél nakapuk katik kurké guné.¹¹ Got apapu apapu apa tapa yandékwa. Déku néma mayé apa wa akwi néma duna mayé apat taalékérān. Yi wan wanana wa.

Pita anana déku kundi wasékéyakndékwa

¹² Wuna du Sailaské wuna mawulémba wawutékwa, “Dé waak Jisas Kraisna jémbaamba wa yaalandén. Yaale déku jémbaa yé kunmba kuttépékaandékwa.” Wuna wawutéka dé wunale jémbaa yandékwa. Yandéka wuné gunéké wani ayélap pavéték kundi wawutéka wuna kundi vékute wa viyaatakadén. Got gunéké sémbéraa yate gunat yé kun yandékwannngé vékusékngunénngé, wa ani pavéték kundi wawutén. Guné wunga vékusékte guna mawulémba apa yate Jisas Kraisna jémbaa kuttékaa-ngunénngé wa wawutén.

¹³ Babilonmba yatéte gunale Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du dakwasé de gunéké mawulé tawulé yandakwa. Got det waak wa wandén, de déku du dakwa téndarénngé. wuna du Mak waak dé gunéké mawulé tawulé yandékwa. De akwi wunga yandaka wa bulaa deku mawulééké gunat wawutékwa. Mak wuna kundi vékute wunale Kraisna jémbaa yate wuna nyaan pulak wa tétekwa. ¹⁴ Gotna du dakwat yanangwa pulak, guné guna du dakwaké mawulé tawulé yangunéngwa yapaté det ma yangunék. Jisa Kraisale nakurakmawulé yate tékwa du

dakwa, gunat Got yéku mawulé kwayéndu guné
yékunmba téngunénngé wa dat waatakuwutékwa.
Wani kundi a wasékéyakwutékwa. Yaak.

**Gotna Kundi
The New Testament in the Wosara-Kamu Dialect of
the Ambulas Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Ambulas (Wosera) long
Niugini**

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ambulas (Wosera) (Wosera-Kamu dialect of Ambulas)

Dialect: Wosera-Kamu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 31 Aug 2023

642fc614-c768-54bd-ae38-31184977f6f6